

Møte Fosen regionråd 11.02.2025

Til debatt, om tilbudet fra AtB – ferge, hurtigbåt, buss og bestillingstransport

Danielle Forsland Hveding og Harald Storrønning

Vårt samfunnsoppdrag

AtB AS er et mobilitetselskap som med utgangspunkt i det offentlige kollektivtilbudet har ansvar for å planlegge, anskaffe, drifte, utvikle og markedsføre et framtidsrettet mobilitetstilbud for hele Trøndelag i tråd med eiers målsettinger.

“

AtB skal gjøre det enklere
å klare seg uten egen bil –
alltid for noen, oftere
for mange

51 millioner

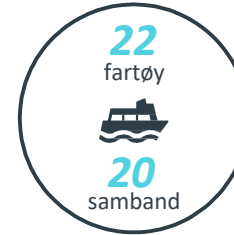
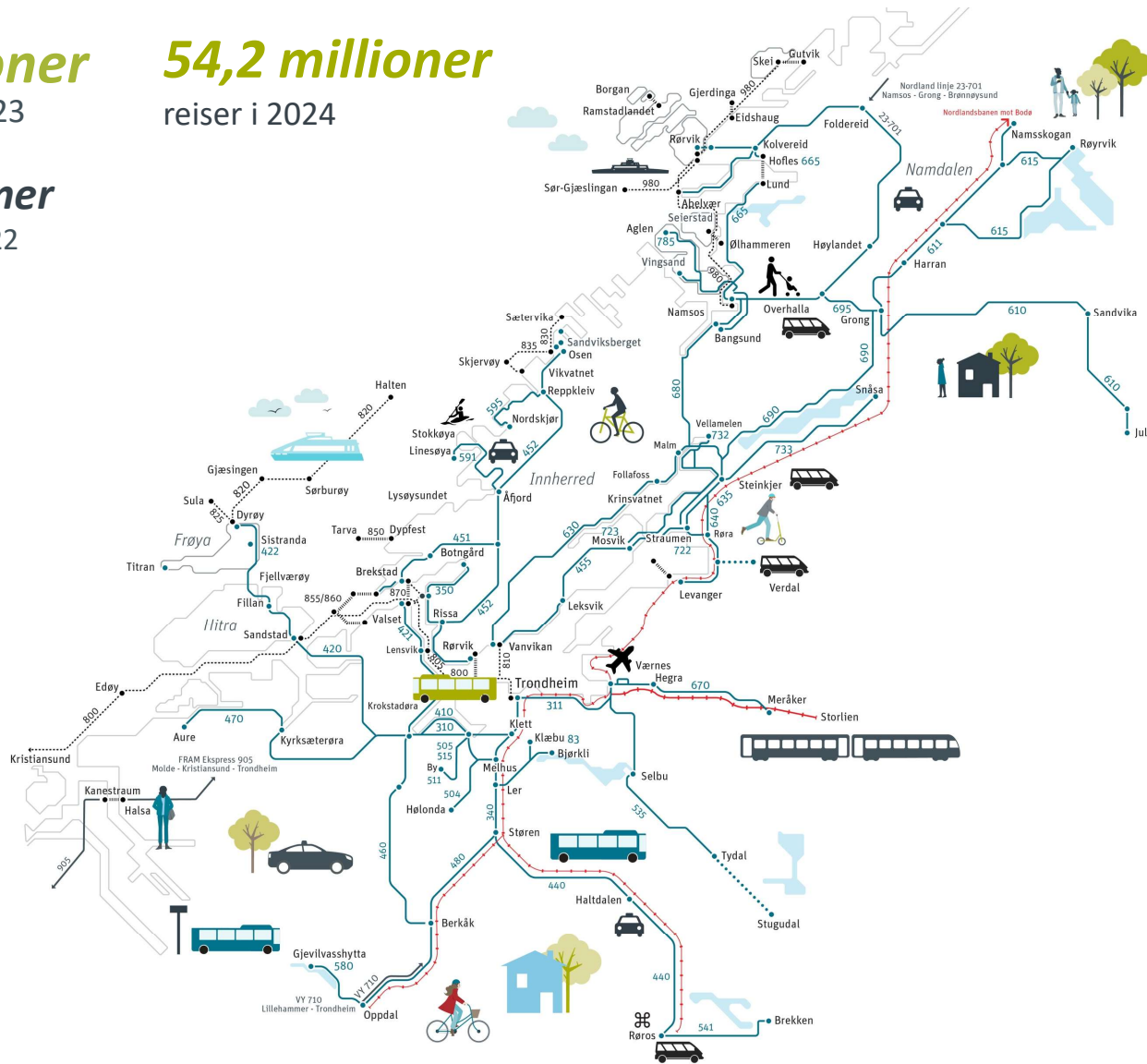
reiser i 2023

44 millioner

reiser i 2022

54,2 millioner

reiser i 2024

Antall innbyggere Trøndelag per 1.1.2023: 478.470

Fosenregion, innsikt

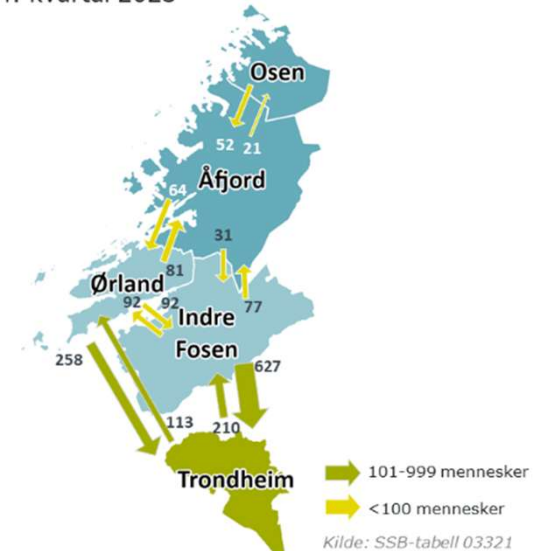

AtBs markedsinnsikt for Fosen

	<p>Sømløst tilbud med knutepunkt, korrespondanser, og samkjøring</p> <ul style="list-style-type: none"> • God korrespondanse mellom hurtigbåten og buss/bil/bestillingstransport og ev. andre transportmidler • Det er viktig med godt tilrettelagte knutepunkter. For eksempel er det behov for å styrke tilbudet langs strekningen Bjugn- Brekstad • Kommunikasjonsplattform for bildeling/samkjøring, bilpool på Brekstad og Bjugn, Buss/bildeling Brekstad-Bjugn-Åfjord-Vanvikan
	<p>Styrket hurtigbåttilbudet mellom Brekstad/Vanvikan og Trondheim, «hovedpulsåren» i regionen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre regularitet. Ruten er essensiell for pendlestrømmer begge veier og den nasjonale beredskapen for Ørland kampflystasjon • Økt frekvens, spesielt på kvelden og i helgene
	<p>Kommunikasjon om mobilitetstilbudet og brukervennlige tjenester for å sikre bruk av kollektivt tilbud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre informasjon/varslingsrutiner om avvik/kanselleringer/endringer i rutetider både i app og på bussholdeplass/kai • Mer brukervennlig app som viser alle reiser, viser relevante reiser og ikke foreslår kansellerte avganger • Økt markedsføring av mobilitetstilbudet, spesielt av fleksibel transport • Mer «fysisk tilgjengelig» tilbud uten krav til stor teknologisk kompetanse, for eksempel betalingsmetoder som er tilrettelagt for eldre, rutetabeller som er enkle å forstå med mer
	<p>Attraktivt skoleskys slik at VGS-elever kan bli boende hjemme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internt i Fosen • Fosen-innbyggere som går på skole i Namsos/Steinkjer
	<p>Fleksible rabattordninger, særlig for hurtigbåten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pendlere som reiser 2-3 ganger i uken og barnefamilier
	<p>Mobilitetstilbud på kveldstid og i helgene, særlig for ungdommen og barnefamilier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muligheter for å delta på aktiviteter, klubbarrangement og kulturarrangement i Trondheim og lignende • Dette gjelder både hurtigbåstrekningen fra Trondheim til Brekstad/Vanvikan/Hasselvika og busstilbudet
	<p>Styrket korrespondansen nordover mot Steinkjer og Namsos</p> <ul style="list-style-type: none"> • VGS-elever hvis fritt skolevalg innføres i 2025 og studenter • Osen-innbyggere som sokner til Namsos sykehus

Pendlerstrømmer for Fosen-kommunene per 4. kvartal 2023

Sammenstilte innspill fra WS gjennomført i 2024 med et utvalg kommuner fra Fosenregionen. Tillegg fra KTI-undersøkelser hentet inn fra reisene i regionen. Forbeholdes intern bruk i AtB.

Befolkningsutvikling på Fosen – rimelig stabil, færre barn og flere eldre

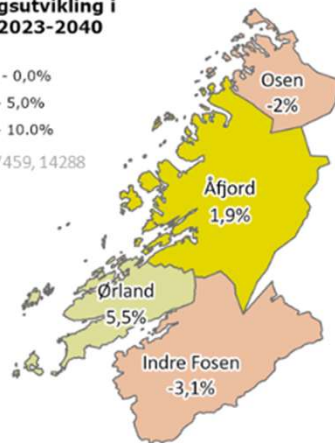

Forventet demografisk utvikling i perioden 2023-2040

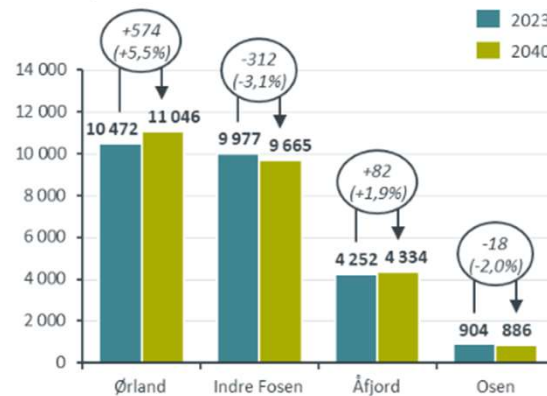
Befolkningsutvikling i perioden 2023-2040 Fosen

- -5,0% - 0,0%
- 0,0% - 5,0%
- 5,0% - 10,0%

Kilde: SSB 07459, 14288

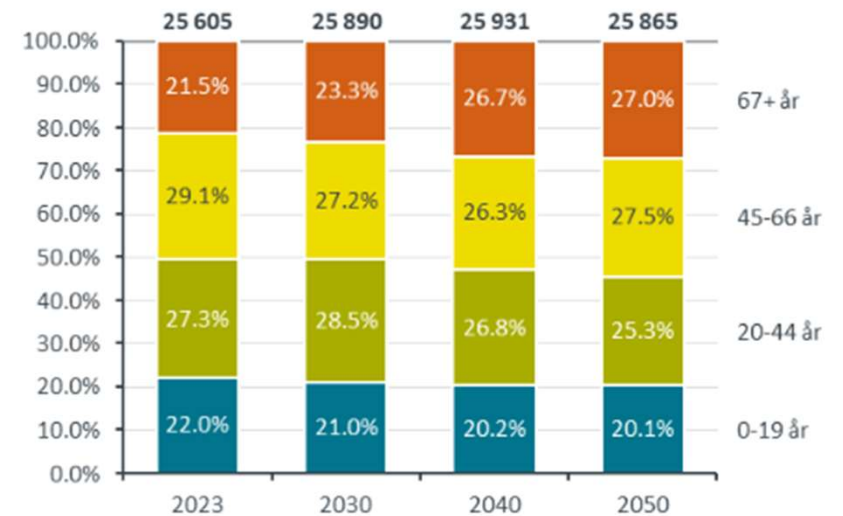

Antall personer bosatt i kommunene

Kilde: SSB 07459, 14288

Fosen: Befolknings sammensetning over tid

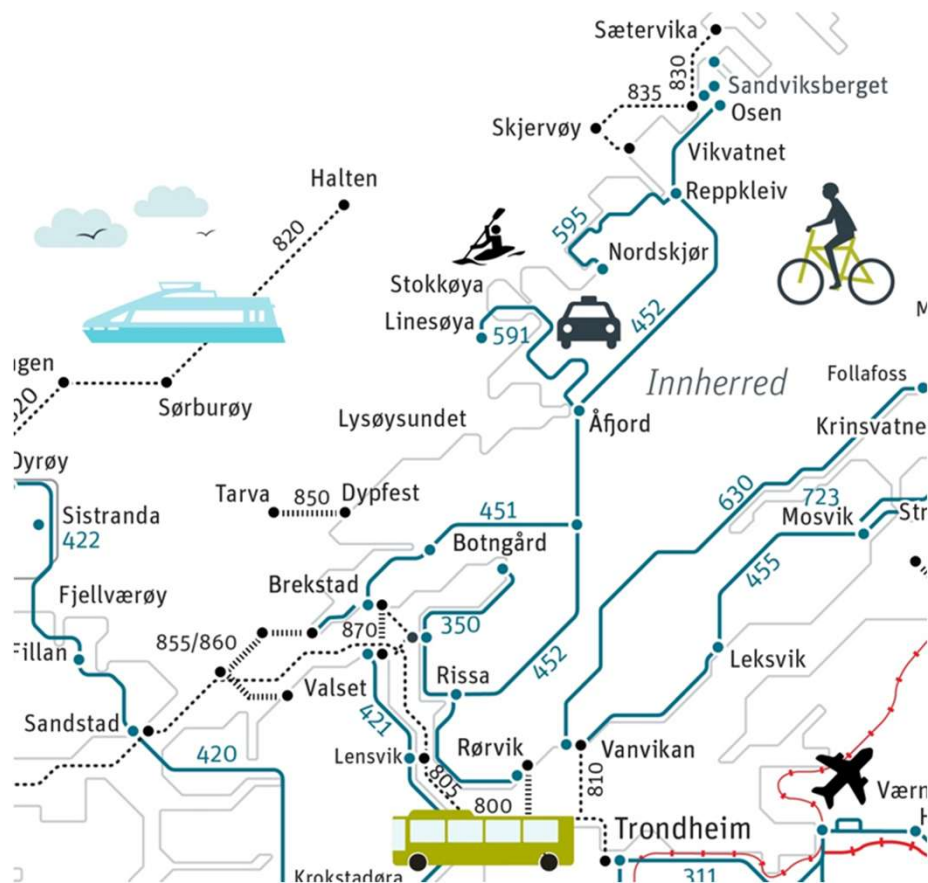

Kilde: SSB 07459, 14288

Ferge- og hurtigbåt

Ferge- og hurtigbåttilbudet

Hurtigbåt: Anbud Sjø 2024 – tre kontrakter

800, 805 og 810 – Nye kontrakter fra 2024 – Norled*

- Forsinkede nye hovedfartøy: MS Tyra, MS Vår, MS Magni**
- MS Mjølnar på 810 – inntil videre erstattet av MS Fjordglimt.

830 og 835 – Nye kontrakter fra 2024 – Vidar Hop Skyssebåter

Ferge Anbud Ferge 2025, Anbud Sjø 2029 (Pk1 og Pk2)

850, 855, 860 – Fosenlinjen oppstart med nye kontrakter fra januar i år

870 – Norled, utredningen for nye kontrakter fra 2030 behandles i FT april 2025

880 - Torghatten, som for 870

* Ikke innfridde forventninger

** Kapasitetiltak på fredager

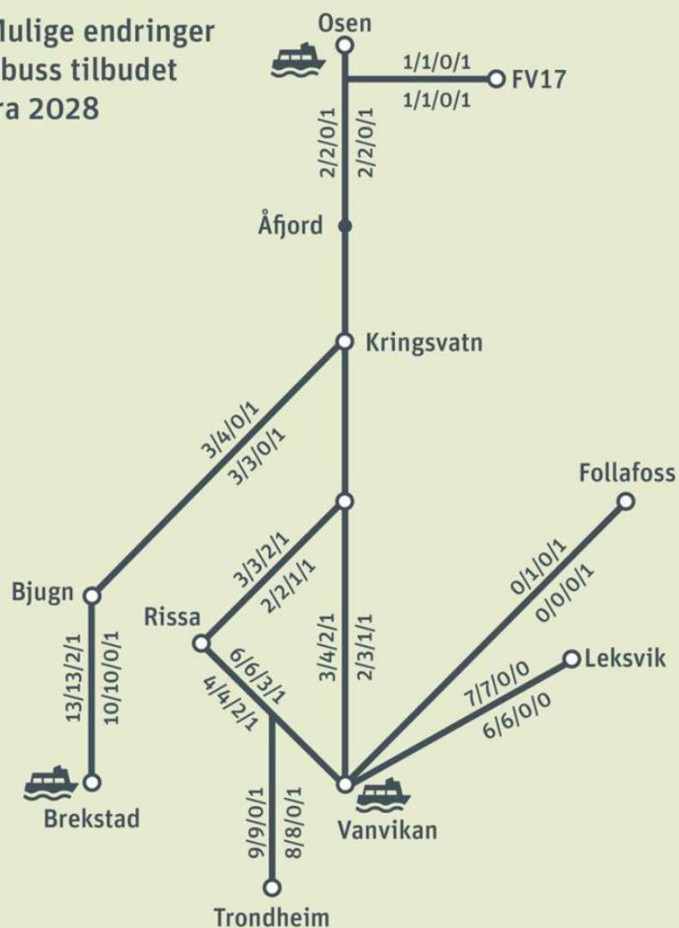
Busstilbudet og bestillingstransport

Busstilbudet – videreføre vs innsparing?

Mulige endringer i buss tilbudet fra 2028

Elektrifisering av dagens tilbud er hittil vurdert til å koste 30-34 mill/år i økte investeringer. Bussen kjører for kort til at vi får tatt ut lavere driftskostnader mot økte investeringskostnader. Dette øker kostnadene med +21 mill/år.

TRFK har signalisert at +51-55/mill i økte kostnader er en betydelig utfordring. Andre fylker erfarer en økende kostnadsutvikling for offentlig kjøpte rutetibud på mellom 25-50%. For Trøndelag + 175 mill/år. Samlet ca 225 mill/år.

AtB har vurdert innsparinger på inntil 50 mill/år i tilbudet mandag-torsdag og mandag til fredag for å komme innenfor rammen. Alternativet «Tilbud Minus» vises under streken som en reduksjon i tilbudet (mandag-torsdag/fredag/lørdag/søndag)

- Tilbudet er ikke justert for presstimene (07-09 og 14-17) av hensyn til skoleskys og prioriterte kundereiser (se neste lysbilde) og evne til å oppjustere senere.
- Det kan være aktuelt å ta kutt i bestillingstransport for å sikre mer av busstilbudet.

AtB leverer endelig utredning 01.03 som da omfatter alternativene:

- Tilbud Basis – dagens med mindre justeringer
- Tilbud Pluss – styrking av Byvekstomtaleområdet (+30%/+40-60%)
- Tilbud Klima Pluss – elektrifisering av alle busser, også minibuss og klasse III
- Tilbud Minus – tilpasning av økonomisk ramme.

Vurdering av oppnådd mobilitet for kundereiser

	Miljøpakkeområdet uten Trondheim	Regionbyer	Pendlerkommuner	Regionkommuner	
Høyeste		Skoleskyss			
		Skole, dagpendling lokalt i studentbyer			
Høy		Ukependling skole for VGS og studenter			
		Jobb, dag- og ukependling			
		Helse, offentlig service- og tjenestetilbud for alle kundegrupper			Tilbud MINUS, Kutt, 50 mill, Bestillingstransport, Service er urørt.
Middels		Fritidsaktiviteter og kultur for unge, studenter og små barn			
		Handel for eldre og de med redusert mobilitet, og unge og studenter (lørdager)			
		Kultur for unge, studenter, små barn, eldre og de med redusert mobilitet			Tilbud BASIS og Tilbud Pluss
		Besøk for unge, studenter, eldre og de med redusert mobilitet			
Lav		Fritidsaktiviteter og kultur for voksne			
		Reiseliv/turisme/arrangement for alle kundegrupper			
		Handel for voksne			
Lavest		Besøk for voksne og små barn			
		Marka for alle kundegrupper			

Spørsmål og kommentarer

I rødt oppfølgingsforhold fra AtB side.

Innspill fra rådet og kommunene (1)

- Roan har ikke fått mer og har ikke bestillingstransport. Roan sentrum – Bessaker oppleves meningsløst, må gå til Åfjord
 - Vurderes som høyt prioritert forhold etter kommunesammenslåingen. AtB har vurdert prioritering av dette viktige tiltaket for Åfjord kommune, men for 2025 er AtB pålagt resultatforbedringer på inntil 25 mill. Utvidelse av bestillingstransporten vil måtte innebære reduksjon i andre tilbud. Anbudet individuell transport 2026 kunngjøres i løpet av høsten. Vi skal sikre at tiltaket kommer med i ny kontrakt fra august 2026, og om mulig ved oppstart av nytt budsjettår 2026.
 - Ingen av innspillene som er spilt inn i ws er ivaretatt
 - AtB har utarbeidet alternativer for tilbudet i Trøndelag, hvorav ett "Tilbud PLUSS" har i seg de mest kunderiktige tiltakene fra arbeidsmøtene – se slide 19 for Fosen og Trøndelag
- Indre Fosen , buss tilbudet har mange tomturer - disse bør rutesettes!
 - AtB tar gjerne innspill på spesifikke turer som i dag ikke inngår i rutetabell
- C ferga og B på Brekstad - ny kunnskap. Er det avgjort?
 - AtB har anbefalt at fergene videreføres. Helgetilbudet på Valset-Brekstad kan spares inn. C-ferga anbefalt videreført på grunn av økt ventetid og lange køer. Fylkestinget i april vil behandle utredningen. AtB avventer endelig oppdragsbrev

Innspill fra rådet og kommunene (2)

- Høringsrunden, flere ordførere har ikke fått med seg mailen som kom om høringsuttalelse. Ble snappet opp - skal ha runde i formannskap, men må via ulike organ. Ungdomsråd, eldre, nedsatt funksjon. Ønsker utsatt frist. Må gi bedre tid.
 - **Innvilget. Vi kan også involvere regionrådene før kunngjøring av anbudet.**
- Busstilbudet sørover fra Osen, er mange fornøyd med, og videre helt til Trondheim. Men for vgs elever er det ikke transport lengre enn til Åfjord.
 - **VG-elever er viktige for kommunene og AtB prioriterer ukependling. Brekstad eller Vanvikan?**
- Tilbringer i Osen, Osen sentrum - Sandviksberget - Vingsand, men ikke tilbringer sørover. Bussen som går mot Namsos , tilbringer tjeneste i stedet for buss? Vanskelig med sykehus da ankomst Namsos og avgang ikke lar seg tilpasse timer på sykehus
 - **Dette er vurdert og kostnaden med bestilling er høyere enn med buss. Tar vi bort bussen blir det også uheldig for skoleskyss da sjåfør får redusert stillingsandel.**
- Vidar Hop, tillit og god kvalitet. Båten har ikke gått så lite som nå. Dagens båt er ikke like god som de gamle. **Ny informasjon for AtB. Se lysbilde 20 med regularitet for 2024 og tidligere.**

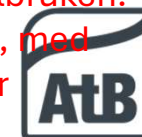
Innspill fra rådet og kommunene (3)

- Sammenslåtte kommuner har behov for økt kollektivtilbud, ikke mindre.
 - Kjent problemstilling. Nye reisebehov som ønskes innfridd.
 - Må eventuelt finansieres mot justering i dagens kommunekryssende og lengre reiser.
- Fosen er en halvøy og avhengig av ferge. Ferjetilbudet er skreddersydd for næringsliv - kan ikke reduseres.
 - Belegg på Flakk-Rørvik og Brekstad-Valset kan tillatte justering i tilbudet. Ulempen med justering er fredag og søndag som har høye belegg. Se også lysbilde 14-
- Skolebuss - kan alle sitte på?
 - Ja. Tilbudet er åpent for alle. Tilbudet er også justert slik at skoleturene er innom målpunkt som andre reisende kan ha nytte av, eller kjører lengre enn kun til skolene.

Innspill fra rådet og kommunene (4)

- Enkelte linjer kjører tomkjøring - dette må rutesettes. Eksempler:
Garten - Brekstad må rutesettes. Linesøya kan ikke sitte på tilbake?
 - Garten – Brekstad er rutesatt. Flere posisjonsturer er satt i rute mot tidligere. AtB må vurdere nytten av tiltaket vs den fleksibiliteten som vi tar fra selskapet. Driftsplanleggingen er selskapets ansvar og økonomiske risiko. Flere posisjonsturer kan rutesettes. Arbeidet er også i kontinuerlig prosess, blant annet med bakgrunn i kundeinnspill.
- Markedsføre tilbudet mer. Bestillingstransport. Buss t/r Trondheim tror det er mange som ikke er kjent med dette.
 - Tas til etterretning. AtB har begrensede markedsressurser og et begrenset budsjett. Informasjon om tilbudet er alltid oppdatert på AtB ReiseApp. AtB vil i 2025 se på spesiell markedsføring.
- Til rutetilbudet Vanvikan-Follafooss, nytt tilbud vurderes som en provokasjon – kun en avgang på søndag!
 - Det er i dag avganger også fredag og tilbudet ivaretar ukependling. Forslaget baserer seg på dagens bruk og nytt forslag ivaretar ukependling på søndag mot Malm og Steinkjer.
- Bestillingstransport. Er på alle dager i byen, hvorfor ikke utenfor
 - I Byvekstavtaleområdet er målet «Nullvekst», hvor Staten bidrar med midler for å hindre økning i personbilbruken. Ulike tiltak finansieres av Miljøpakken for Trondheimsområdet. Utenfor området finansierer TRFK tilbudet, med minskende økonomiske forutsetninger. Tilbudet er vurdert i forhold til etterspørsel og mulig belegg, og har høy tilskudsgrad.

Innspill fra rådet og kommunene (5)

- Fosen er diskriminert ifh byvekst. Indre Fosen bør være med i byvekst. Geografisk avstand som ikke er logisk. Ønsker buss som går hyppigere. Nå kjører hele Fosen inn til byen.
 - Et politisk spørsmål som må avklares med fylkeskommunen.
- Flakk - Rørvik er ikke blitt bedre fordi det er miljøvennlig. Fergen gikk raskere før. Det er viktig for innbyggere på Fosen hvor lang tid reisen tar.
 - Fartøyene har tilpasset kapasitet, det er fast rutetabell, dog tilpasset etterspørsel, og det er døgndrift
- Indre fosen har bedre tilbud enn eks Åfjord. Utfordringen er at tilbudet er underkommunisert når bussene går. Korrespondanse med mellom Buss - Vanvikan. Jobbes det med dette?
 - AtB jobber ukentlig med at korrespondanser i AtB Reise App er riktig, Det fremgår i dag av rutetabellen om det er korrespondanse, og det er i kontrakt buss og båt stilt gjensidige krav til venting og koordinering. AtB opplever i dag mindre klager på feil i korrespondanser.
 - Mer spesiell markedsføring i 2025.

MiT 2028, Tilbud Pluss

- Rørvik - Åfjord: Siste mulighet for å reise kollektivt fra Trondheim til Indre Fosen på lørdager er i dag avgang med rute 810 Trondheim –Vanvikan fra Trondheim kl 18:00. Det er over tid etterspurt et senere tilbud og i plussalternativet ble det lagt inn ny buss avgang Rørvik – Rissa - Åfjord lørdag kveld, i korrespondanse med fergesambandet Flakk -Rørvik. Samtidig ble det planlagt for at linje 75 Trondheim – Spongdal, betjener Flakk fergeleie.
- Brekstad -Botngård: Etterspurt utvidet åpningstid kveld for at tilbudet enklere skal kunne benyttes av ungdom til trening/ kultur/ sosialt. Utvidet tilbud gjelder 1 t/r hverdag.

MiT 2028, Tilbud Pluss

- VGS-pendling: AtB har mottatt flere innspill på at det er behov for bedre mulighet for internt pendling mellom de ulike vgs skolene på Fosen.
- Det ble i utredningsprosjektet satt av midler til å kunne legge til rette for en ekstra avgang for vgs pendling internt på Fosen. Tilbudet ble ikke ferdig planlagt da det var noe usikkert hvilken strekning som var viktigst (se lysbilde 15, 2. kulepkt)

Driftsregularitet 830 Sandviksberget - Sætervika og 835 Sandviksberget - Skjærvøy

Det var lavere driftsregularitet i 2024 mot 2023.

- Det var bedre regularitet i januar
- Det var lavere regularitet i februar, juni, oktober og november
- Det var lik regularitet I mars og desember.

- De fleste innstillingene gjelder værforhold. AtB viser til skipsførers vurdering av trygg seilas, men vil ta opp rapportert regularitet med operatør.

830	
1	81,1 %
2	100,0 %
3	92,2 %
4	100,0 %
5	100,0 %
6	100,0 %
7	100,0 %
8	100,0 %
9	100,0 %
10	100,0 %
11	100,0 %
12	95,6 %
2024	
1	86,7 %
2	83,3 %
3	92,2 %
4	100,0 %
5	100,0 %
6	96,7 %
7	100,0 %
8	100,0 %
9	100,0 %
10	92,2 %
11	88,9 %
12	95,6 %

835	
1	84,3 %
2	100,0 %
3	94,4 %
4	100,0 %
5	100,0 %
6	100,0 %
7	100,0 %
8	100,0 %
9	100,0 %
10	100,0 %
11	100,0 %
12	99,1 %
2024	
1	92,6 %
2	91,7 %
3	94,4 %
4	99,1 %
5	100,0 %
6	97,2 %
7	100,0 %
8	99,1 %
9	99,1 %
10	98,1 %
11	94,4 %
12	99,1 %

